

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji (249.)
w dniu 22 kwietnia 2015 r.

VIII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (druk senacki nr 873, druki sejmowe nr 2684, 2684-A i 3266).
2. Rozpatrzenie petycji dotyczącej podjęcia inicjatywy ustawodawczej w sprawie poszerzenia w ustawie kombatanckiej zakresu podmiotowego ofiar represji o osoby, które podlegały represjom politycznym w latach 1971–1989 (cd.) (P8-06/13)

(Początek posiedzenia o godzinie 13 minut 30)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Michał Seweryński)

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dzień dobry państwu.

Otwieram posiedzenie senackiej Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji. Jest ono poświęcone rozpatrzeniu ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych.

Jest to projekt poselski, z Sejmu, nie ma referenta, wobec tego poprosimy pana legislatora, żeby krótko przedstawił nam tę ustawę.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Jakub Zabielski:

Dziękuję bardzo.

Celem ustawy jest zmiana przepisu karnego zawartego w art. 35 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych w taki sposób, aby przepis ten umożliwił karanie grzywną osobę prowadzącą w ruchu wodnym statek lub inny obiekt pływający niebędący pojazdem mechanicznym, jeżeli osoba taka jest w stanie po użyciu alkoholu. Dotychczas dokonywano takiej interpretacji wspomnianego przepisu karnego, że jedynie osoba nietrzeźwa – w stanie nietrzeźwości, a nie w stanie po użyciu alkoholu – mogła podlegać odpowiedzialności karnej. Ze zmianą art. 35 wiążą się konsekwentnie zmiany innych przepisów, to jest art. 7 i art. 30 ust. 1. Chciałbym zwrócić uwagę, że art. 35 nadano brzmienie analogiczne do treści art. 87 kodeksu wykroczeń. Biuro Legislacyjne nie zgłasza zastrzeżeń do omawianej ustawy. Dziękuję.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dziękuję.

Czy panowie senatorowie mają uwagi?

Pan senator Paszkowski, proszę.

Senator Bohdan Paszkowski:

Brzmienie tego artykułu było takie: „Kto, znajdując się w stanie nietrzeźwości, po użyciu środka działającego podobnie do alkoholu lub pod wpływem środka odurzającego prowadzi” itd., itd. Czy więc tutaj wyinterpretowano...

Tutaj nawet tak dosłownie można wyinterpretować, że nie ma w ogóle słów „po użyciu alkoholu” tylko „po użyciu środka działającego podobnie do alkoholu”. Czy to taki lapsus? Bo tak jak czytam, to...

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Jakub Zabielski:

Nie, nie, proszę państwa, różnica była tak naprawdę, jeżeli pan pozwoli... Proszę zwrócić uwagę, że art. 7 zakazywał prowadzenia w ruchu wodnym statku lub innego obiektu pływającego osobie znajdującej się po użyciu alkoholu, natomiast przepis karny karał za stan nietrzeźwości. A w rozumieniu naszego prawa karnego to są dwie zupełnie różne okoliczności. Oczywiście stan nietrzeźwości jest stanem po użyciu alkoholu, ale troszeczkę inaczej...

(Brak nagrania)

Senator Bohdan Paszkowski:

To jeszcze zadam jedno pytanie, jeżeli można. A kiedy ten przepis pojawił się w kodeksie wykroczeń? Chodzi mi oczywiście o przepis w tym brzmieniu, które dzisiaj uchylamy, bo jest po prostu nielogiczny.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Jakub Zabielski:

Ten przepis znajdował się w ustawie, która jest właśnie nowelizowana, czyli w ustawie o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych. Od samego początku on był w takim kształcie. Dziękuję.

Senator Bohdan Paszkowski:

W takim razie czy ja mogę zadać pytanie przedstawicielom rządu, jeżeli są? Są chyba, nie? To państwo?

Proszę powiedzieć – ten przepis wszedł w życie po 1982 r. czy też w 1982 r. bo to było w pierwotnej treści, jak rozumiem, ustawy o wychowaniu w trzeźwości – czemu jest taka nielogiczność i czemu przez tyle lat była taka nielogiczność w tym przepisie? Bo ja czytam ten tekst, który będziemy uchylać: „kto znajduje się w stanie nietrzeźwości, – brawo – po użyciu środka działającego podobnie do alkoholu”. Czyli, innymi słowy, brakuje w ogóle słów „po użyciu alkoholu” – jest wymieniony tylko środek działający podobnie do alkoholu.

(Przewodniczący Michał Seweryński: Dlatego zmieniamy...)

Ja wiem, ja wiem. Ale to jest zupełnie nielogiczne. No chyba że były jeszcze jakieś zmiany...

(Senator Robert Mamątow: To było nielogiczne.)

Nie, w tej chwili to jeszcze jest nielogiczne, w dalszym ciągu, dopóki nie przejdzie całej drogi ustawodawczej.

Ja mam pytanie, jak to było, bo pewnie już w trakcie, powiedzmy, stosowania tego przepisu, ta pewna nielogiczność już wyszła na jaw – jak ktoś używał środka działającego podobnie do alkoholu, to był karany, ale jak ktoś był w stanie po użyciu środka w postaci alkoholu, to już nie był karany. No tak wynika z brzmienia tego przepisu...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Słucham?

(Przewodniczący Michał Seweryński: Teraz będzie.)

Teraz będzie, tak. Ale mnie ciekawi, powiedzmy, jeżeli ten przepis, tak domniemywam, ma już ponaddwudziestoletnią historię...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

No to dlaczego, powiedzmy, dopiero teraz pojawił się ten problem?

Przewodniczący Michał Seweryński:

Jeśli państwo są gotowi, to prosimy o odpowiedź.

Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Krzysztof Choiński:

Oczywiście.

Panie Przewodniczący! Państwo Senatorowie! Panowie Senatorowie! Szanowni Państwo!

Krzysztof Choiński, Departament Prawny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Odnosząc się do pytania pana senatora, powiem, że jest to rzeczywiście kwestia tego rodzaju, że w art. 46 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi znajduje się definicja stanu nietrzeźwości oraz granice, które określają ten stan nietrzeźwości, i w tym zakresie niejako żadna zmiana nie następuje. Jednak poprzez to, że rozszerzamy zakres penalizacji również o stan po użyciu alkoholu – karalny był wyłącznie stan nietrzeźwości – zachodzi konieczność posłużenia się tym terminem. Co zaś dotyczy określenia „lub podobnie działającego środka”, to oczywiście chodzi o środek działający podobnie do alkoholu, bo tak trzeba to czytać. To redakcja, która jest, tak jak stanowisko rządu to określa, ujednoczeniem zakresu – w istocie oba te przepisy dotyczą praktycznie tożsamyh czynów, co do opisu strony przedmiotowej, konieczne więc było również ujednoczenie przepisu art. 35 ustawy o bezpieczeństwie osób na obszarach wodnych oraz art. 87 kodeksu wykroczeń. Tak więc w tym zakresie nastąpiło pełne ujednoczenie terminologii, tak aby nie budziła ona wątpliwości.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dziękuję.

Czy pan senator jeszcze ma jakieś inne pytania?

(Senator Bohdan Paszkowski: Nie. Dziękuję.)

Pan senator Mamątow, proszę bardzo.

Senator Robert Mamątow:

Ja uważam, że ta nowelizacja jest niezbędna. To miało zastosowanie głównie podczas wykrycia u osób, które prowadziły żaglówki czy łódki motorowe... Takie osoby często tłumaczyły się w takim przypadku, że są po jednym piwie itd. Odczyt stężenia alkoholu u nich to było 0,2 i wtedy w zasadzie nie można było ich karać. Teraz, po tej zmianie, będzie to możliwe. Ja jestem żeglarzem i uważam, że ta zmiana jest niezbędna. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Jeszcze pan senator Rulewski chciałby zabrać głos. Proszę bardzo.

Senator Jan Rulewski:

Tak.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Proszę państwa, przyłączam się do tych głosów poparcia, jednakże moje pytanie dotyczy czegoś innego. Dopisano mianowicie tę formułę o środkach o działaniu podobnym do działania alkoholu.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak było. Ale jeśli tak było, to wszakże nie oznacza to, że...

(Senator Bohdan Paszkowski: Że jest dobrze.)

...że Platforma Obywatelska, którą reprezentuję, musi się na to godzić.

Przed wszystkim myślę, że praktyka tu za tym przemawia, prowokuje do takich pytań. Po pierwsze, o ile kontrola spożycia alkoholu jest możliwa – nawet kontrola osobista, ona może przebiegać w warunkach domowych, są dostępne środki pomiaru, te przyrządy mają więc nawet charakter prewencyjny – o tyle w przypadku środków odurzających, o ile wiem, nie ma uniwersalnego miernika do wykrywania wszystkich tych środków, które działają podobnie jak alkohol.

Po drugie, i to kolejne pytanie, a raczej jak gdyby już w tym jest ukryta intencja pytania, czy organy, które są zobowiązane zarówno do karania czy też do orzekania, jak i do działania prewencyjnego, mającego zapobiegać stosowaniu wspomnianych środków czy wykluczania ludzi, którzy pod wpływem takich środków używają sprzętu, zwłaszcza sprzętu wodnego, są odpowiednio wyposażone. I jak to by technicznie przebiegało czy jak to przebiega? No i oczywiście – bo moje aspiracje sięgają daleko – czy ja sam, który być może te środki spożywam, byłbym w stanie się samoograniczyć?

Przewodniczący Michał Seweryński:

Kto może udzielić odpowiedzi na to pytanie? Pan legislator?

(*Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Jakub Zabielski:* Nie.)

Pan dyrektor?

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

Proszę.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Jakub Zabielski:

Nie, to jest pytanie merytoryczne do tych, którzy stosują ustawę. Ja działam na etapie tworzenia ustawy, a nie na etapie jej stosowania. Dziękuję.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Wobec tego, jeżeli nie ma innych pytań, to ja bym podał tę sprawę pod głosowanie. Kto...

(*Senator Jan Rulewski:* Nie ma ministra?)

No nie...

(*Senator Bohdan Paszkowski:* Są przedstawiciele...)

Tak?

Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Krzysztof Choiński:

Panie Przewodniczący, jeżeli mogę odnieść się do... Oczywiście nie jestem w stanie odpowiedzieć na wszelkie aspekty poruszone w wypowiedzi pana senatora Rulewskiego, jednakowoż oczywiście stwierdzić należy, że szczególna rola przypada oczywiście policji – ustawa tak stanowi – jako organu upoważnionego. Policja jest wyposażona w testery, które identyfikują główne grupy środków odurzających. Oczywiście w przypadkach wątpliwych sytuacja jest dużo bardziej skomplikowana, jeśli chodzi o stwierdzenie użycia tych środków, jednakowoż procedury są określone, obecnie jest to rozporządzenie ministra zdrowia z lipca 2014 r., które określa grupę środków działających podobnie do alkoholu oraz sposób przeprowadzania badań. Są tam również podane wartości graniczne, które decydują o tym, czy możemy mówić o użyciu środka działającego podobnie do alkoholu. I to przede wszystkim jest właśnie ten najbardziej szczegółowy akt, który określa sposób działania.

Nie wiem... Trudno mi odpowiedzieć na pytanie, jak dokładnie wygląda wyposażenie służb w takie proste testy, czy też na pytanie o dostępność takichże testów w policji, jednak z tego co wiem, wynika, że one są dostępne i są stosowane. Oczywiście istnieje również możliwość wykonania badań laboratoryjnych, jeśli zachodzi takie niebezpieczeństwo czy raczej takie podejrzenie.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dziękuję bardzo.

Czy panowie senatorowie mają jeszcze jakieś uwagi?

Bardzo proszę.

Senator Bohdan Paszkowski:

Tutaj się mówi o innych obiektach pływających. Co to są „inne obiekty pływające”?

(*Przewodniczący Michał Seweryński:* Wszystko, co pływa.)

Materac też? Tak?

(*Senator Robert Mamętow:* Na przykład. Albo ponton.)

(*Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Krzysztof Choiński:* Ponton, materac...)

A jak to jest rzecz, która pływa, ale nie jest, że tak powiem... Chodzi o coś, co własnym sumptem zostało zaadaptowane – czy to też jest inny sprzęt pływający?

Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Krzysztof Choiński:

Ustawa posługuje się pojęciem obiektu pływającego niebędącego pojazdem mechanicznym. Oczywiście w tym zakresie, jeżeli chodzi o pojazdy mechaniczne, jest odrębna regulacja. Przepisy, jeśli chodzi o kodeks wykroczeń i kodeks karny, dotyczą pojazdów mechanicznych. A tutaj takim obiektem może być w zasadzie wszystko, tak myślę, co unosi się na wodzie, a co nie jest pojazdem mechanicznym – tak? I co nie jest również... Nie dotyczy to oczywiście samego pływaka – prawda? Tu wyraźnie jest określone, że musi to być obiekt pływający. A zatem czy to będzie materac? Myślę, że chyba tak, również i materac. Zważywszy na cel tych regulacji, które mają służyć zapewnieniu bezpieczeństwa osób znajdujących się na wodach, to myślę, że to właśnie jest uzasadnione...

Przewodniczący Michał Seweryński:

Teraz to jest jasne, dziękuję bardzo.

Jeżeli nie mają panowie senatorowie uwag, to poddam tę ustawę pod głosowanie.

Kto jest za jej przyjęciem? (6/0/0)

(*Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek:* Sześć głosów za – jednogłośnie.)

Dziękuję bardzo.

Chciałbym, Panowie Senatorowie, rozszerzyć porządek...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Aha, sprawozdawca! To może pan senator Mamętow? Bo pan mówi, że pływa na żagłowie – więc ma znajomość problemu.

A ja bym chciał rozszerzyć porządek obrad naszego dzisiejszego posiedzenia poprzez włączenie doń jednego punktu – mamy jeszcze chwilę czasu – dotyczącego petycji, którą kiedyś już rozpatrywaliśmy. To była petycja dotycząca podjęcia inicjatywy w sprawie poszerzenia w ustawie kombatanckiej zakresu podmiotowego ofiar represji o osoby, które podlegały represjom politycznym w latach 1971–1989. Postulaty zawarte w tej petycji zostały ujęte w ustawie o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz

osobach represjonowanych z powodów politycznych, i ta ustawa została przyjęta na ostatnim posiedzeniu Senatu, 16 kwietnia tego roku. Wobec tego dalsze rozpatrywanie tej petycji jest bezprzedmiotowe i możemy uznać, że prace komisji nad petycją są zakończone.

Czy komisja podziela to stanowisko...

(*Senator Jan Rulewski*: Tak jest!)

...zapropionowane przeze mnie? Jeżeli tak, to formalnie zamknęlibyśmy tę sprawę, która długo tutaj u nas trwała, ale która, jak wiemy, została w ostatnim czasie załatwiona.

Pan senator Rulewski.

Senator Jan Rulewski:

Panie Przewodniczący, w związku z pańskim wnioskiem, ja... Bo nie znam treści. Czy to oznacza, że została zastosowana... Czy wdrożono część lub całość tej petycji? Jeśli tak...

(*Przewodniczący Michał Seweryński*: Została skonsurowana.)

...to ja uważam, że należy przyjąć, że petycja została skonsumowana.

(*Senator Robert Mamętow*: Taka jest propozycja.)

(*Przewodniczący Michał Seweryński*: Taka jest propozycja, tak.)

Nie to że zakończyliśmy prace, tylko że została... I to z tego powodu – tak?

(*Przewodniczący Michał Seweryński*: Tak jest.)

Tak, czyli mamy efekt...

(*Przewodniczący Michał Seweryński*: Została załatwiona.)

Załatwiona pozytywnie.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Pozytywnie.

Panowie senatorowie nie mają uwag? Dziękuję bardzo.

Wobec tego zamykam tę część posiedzenia. O godzinie 14.00 w sali nr 217 będzie następna część...

(*Starszy Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek*: To będzie w sali obrad plenarnych.)

A, w sali obrad plenarnych, bo są cztery komisje. Tak więc zapraszam na godzinę 14.00. Przypominam, że potem jeszcze będzie o godzinie 17.00 w sali nr 176 dalszy ciąg obrad, podobnie jutro o 9.30 i o 11.00 w sali nr 217. Czyli dwa posiedzenia jutro, a dzisiaj następne o 14.00 w sali plenarnej. Zapraszam.

Zamykam posiedzenie komisji.

(*Koniec posiedzenia o godzinie 13 minut 46*)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii